O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KUTUBXONASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 16 июль сешанба
Сотувда эркин нархда
№ 146 (2974)

Олий Мажлисда

Ижтимоий муҳофаза — муҳим вазифа

Ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг янги босқичига ўтишнинг Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган тамойиллардан бири — бу кучли ижтимоий ҳимоя сиёсатидир. Унга кўра, аҳолининг кам таъминланган қатламини — қариялар, пенсионерлар, ногиронлар, талабалар, оналар ва болаларни ижтимоий муҳофазалаш муҳим вазифа қилиб белгиланган. Бугун айни вазифани амалга оширишнинг қонуний асослари яратилиб, улар ҳаётга татбиқ этиб келинмоқда. 2002 йил «Қарияларни қадрлаш йили» муносабати билан қабул қилинган Давлат дастури бунинг бир мисолидир.

Айтиш мумкинки, ушбу дастур кенг қамровли бўлиб, уни бажариш учун кўплаб вазирликлар, муассасалар ва жамоат ташкилотлари жалб қилинган. Қолаверса, дастур қариялар ҳаётининг барча жиҳатларини қамраб олган. Яъни уларга бериладиган нафақалар, турли имтиёзлар, уларнинг ижтимоий ҳаётдаги мавқеини ошириш, соғлигини сақлаш ва тиклаш билан боғлиқ масалалар шулар жумласига киради.

Айни пайтда Давлат дастурининг бажарилиши ҳуқумат томонидан жиддий назорат қилиб борилмоқда. Унда кўзда тутилган ҳар бир тадбирни ҳаётга татбиқ этиш учун униг илмий асосларини яратиш, аниқ режа асосида оқилона иш олиб бориш зарур бўлади.

Кеча Олий Мажлиснинг Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси томонидан ўтказилган илмий амалий конференцияда ана шулар хусусида сўз юритилди, баҳс ва мунозаралар бўлди. Унда қарияларни саломатлигини дори воситалари ва дори воситаларисиз тиклаш асослари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида сўз борди. Уни қўмита раиси М.Сафаева бошқарди.

Маълумки, кексайган сари инсон организми кучсизланади. Шунинг учун улар организмидаги касалликларни даволаш анча мураккаб. Барчамизга аён, бобомиз Ибн-Сино кексалар танасидаги бошқа ўзгаришларни эътиборга олган ҳолда дори воситаларини имкони борича камроқ тарзда қўллаб, организмнинг ички имкониятларини кўпроқ ишлатиш кераклигини тавсия қилганлар.

Анжуманда таъкидланганидек, мана шу масалаларнинг ечимини топиш, яъни қариялар саломатлигини дори воситалари ва дори воситаларисиз тиклаш борасида республикамизда қатор илмий изланишлар олиб борилмоқда. Кексалар саломатлигини тиклаш борасида кенг қўламли чора-тадбирлар белгиланган. Демократик, дори воситалари учун ажратилган маблағларни ўз вақтида етказиб бериш, пенсия таъминотини такомиллаштириш, тиббий, санаторий-курорт, коммунал-маиший ва бошқа хизматлар кўрсатишни яхшилаш муҳим вазифалардан биридир. Конференцияда иштирок этган нотиқлар бу вазифани амалга ошириш борасида муаммолар ҳам учраб турганини, уларни бартараф этиш юзасидан бажарилиши лозим бўлган ишлар тўғрисида турли таклиф ва мулоҳазалар ҳам билдиришди.

Шу билан бирга, анжуманда қариялар саломатлигини тиклаш учун ажратилаётган маблағлар, дори-дармон таъминоти, қариялар, ногиронлар, ёлғиз кексалар соғлиғини тиклаш ва уларни ижтимоий ҳимоя қилиш борасида қандай ишлар олиб борилаётганлиги тўғрисида мутасадди раҳбарларнинг ахборотлари эшитилди.

Конференцияда билдирилган таклиф-мулоҳазалар асосида тегишли тавсиялар ишлаб чиқиб, мутасадди ташкилотларга юбориш ҳақида келишиб олинди.

Фурқат САНАЕВ, *«Халқ сўзи» мухбири.*

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 15 июль куни Оқсаройда Япония ташқи ишлар вазирининг катта ўринбосари Сэйкен Сугиура раҳбарлигидаги "Ипак йўли энергетик миссияси" вакиллари делегациясини қабул қилди.

— Япония Бош вазири Дзюнъитиро Коидзуми ташаббуси билан ташкил этилган мазкур миссиянинг номи унинг мақсадларини яққол кўрсатиб турибди, — деди Ислом Каримов уларга мурожаат қилиб. — Миссия таркибида Японияниннг ҳукумат, ишбилармон ва академик доиралари қаторида, Ўзбекистонга яхши таниш бўлган, мамлакатимиз билан ҳамкорлик борасида бой тажрибага эга банк ва компаниялари вакиллари бўлгани ҳам диққатга сазовордир.

Осиё давлатларининг шу йил апрель ойида Боао (Хитой) шаҳрида бўлиб ўтган форумида Бош вазир Д.Коидзуми минтақамиз мамлакатларининг бутун Шарқий Осиёдаги иқтисодий ҳамкорлик жараёнларига интеграциялашуви уларнинг Япония билан алоқалари ривожи учун муҳим аҳамият касб этишини таъкидлаган эди. Унинг бу ташаббусини рўёбга чиқариш мақсадида энергетика соҳасидаги ҳамкорлик истиқболларини ўрганиш учун "Ипак йўли энергетик миссияси" тузилди.

Умуман, Ўзбекистоннинг Япония билан муносабатлари ҳар соҳада жадал ривожланмоқда. Иқтисодиёт борасида Япониянинг шу вақтгача Ўзбекистон иқтисодиётига киритган сармояси ҳажми 1,6 миллиард, "Тараққиётга расмий ёрдам" ҳукумат дастури доирасида кўрсатаётган ёрдамининг ҳажми эса 100 миллион АҚШ долларидан ошган, мамлакатимиздаги қарийб барча йирик лойиҳаларда япон сармоядорлари иштирок этаётганини айтишнинг ўзи кифоя. Сиёсат бобида томонларнинг кўплаб халқаро масалаларга муносабати муштарак, бундан ташқари, Ўзбекистон Япониянинг БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари сафидан жой олишини қўллаб-қувватлаб келмоқда. Ўзбекистон ва Япония бир-бирининг терроризмга қарши кураш борасидаги саъй-ҳаракатларини ҳам маъқуллаб, ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди.

Оқсаройдаги учрашув чоғида Ўзбекистон билан Япония ўртасида энергетика соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш, иқтисодиётнинг бошқа тармоқларида ўзаро алоқалар кўламини янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти.
Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган сурат.

Анжуман

Тилга эътибор...

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси томонидан Навоий вилояти ҳокимлигида илмий-амалий анжуман ўтказилди. Унда «Давлат тили ҳақида»ги Қонун ижросини таъминлаш бўйича вилоят, шаҳар, туман ҳокимликлари, идора, корхона, ташкилот ва муассасалар ҳузуридаги комиссиялар фаолиятини янада такомиллаштириш тўғрисида сўз борди.

Анжуманда таъкидланганидек, кейинги пайтда вилоятдаги ушбу комиссиялар ишида сустклик сезилмоқда. Жойларда маҳаллий аҳамиятга молик қарорлар, идора хатлари, пештахталардаги давлат тилида ёзиш унутиб қўйилмоқда. Қизилтепа, Нурота туманлари, Навоий, Учқудуқ шаҳарлари ҳокимликлари ҳузуридаги комиссиялар масаланинг моҳиятига етарлича аҳамият беришмаяпти. «Давлат тили ҳақида»ги Қонунни амалга ошириш бўйича давлат дастури қабул қилинган бўлса-да, жойларда унинг ижроси устидан етарли назорат ўрнатилмаган.

Йиғилганлар мазкур қонуннинг ҳаётий аҳамияти, уни амалиётга татбиқ этишнинг ўзига хос жиҳатлари хусусида сўз юритишди, комиссияларнинг бу борадаги ижтимоий фаоллигини ошириш юзасидан ўз мулоҳазаларини билдиришди. Шунингдек, йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш бўйича тегишли тавсиялар берилди.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ, *«Халқ сўзи» мухбири.*

Жиззахнинг катта хирмони

Жиззахлик деҳқонлар қабул пунктларига 262850 тонна ғалла етказиб бериб, бу борадаги топширикни ошиғи билан уддаладилар.

Вилоятнинг улкан хирмонига Дўстлик, Мирзачўл, Пахтакор, Бахмал ва Ғаллаорол туманлари, айниқса, салмоқли улуш қўшдилар. Айниқса, Дўстлик туманида ҳосилдорлик 45,2 центнерга етказилгани, жами 55300 тоннага яқин дон тайёрлангани эътиборга моликдир.

Пахтакор туманидаги «Ал Фарҳод», «Саид Ризо», «Элибой бобо», «Нуриддин», «Анвар-А», «Меҳнат», Мирзачўлдаги «Ғалаба», «Юсуфбек хожи», «Усто Абдулло» каби фермер хўжаликларида илк бор ҳар гектар ердан 55-60 центнердан ҳосил олинди. Дўстлик туманидаги «Ҳайдар ота», «Ислом полвон», «Фарҳод АН», «Улуғбек Ихтиёр» фермер хўжаликлари эса ҳосилдорликни 69-71 центнерга етказиб, юқори кўрсаткичга эришдилар.

Вилоятда ўрим-йиғим давом этмоқда.

Баҳриддин САТТОРОВ, *«Халқ сўзи» мухбири.*

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНДИ

Тошкентда "Ўзбеккимё" давлат акциядорлик компанияси билан Хитойнинг "Ситик" компанияси вакиллари ўртасида Қўнғирот сода заводи қурилишини тугаллаш лойиҳаси бўйича ўзаро шартнома имзоланди.

Умумий қиймати 32,3 миллион АҚШ долларини ташкил этувчи мазкур лойиҳанинг асосий қисми Хитой Санот-тижорат банки, қолгани эса "Ўзсаноатқурилишбанки" томонидан молиялаштирилади.

Режага кўра, қурилиш жорий йилда бошланиб, 2004 йили ниҳоясига етказилиши керак. Завод бир йилда 100 минг тонна калцийлаштан сода ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Бу эса мамлакатимиз саноатининг қурилиш, кимё, автомобилсозлик ва бошқа соҳаларини шиша маҳсулотлари билан тўлиқ таъминлаш имконини беради.

Корхона лойиҳаси ва уни зарур техникавий ускуналар билан таъминлаш ҳамда заводдан фойдаланиш бўйича муҳандислик дастурлари "Ситик" компанияси мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган.

(ЎзА)

Металл парчалари — бебаҳо бойлигимиз

Мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги соҳаларини нисбатан арзон пўлат-металл материаллар билан таъминлаш ҳамда уларнинг моливий барқарорлигини мустаҳкамлашда "Ўзбекистон металлургия комбинати" акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмаси муҳим ўрин тутади.

Айни вақтда бирлашма ва унинг тизимларида қайта ишланаётган хомашё — металл маҳсулотлар хорижий мамлакатларга экспорт ҳам қилиняпти. Табиийки, бундай муваффақиятга ўз-ўзидан эришилаётгани йўқ. Иқтисодий ислоҳотлар самараси ўлароқ, юртимизда қора ва рангли металл чиқиндиларини тўплаш ҳамда металлургия комбинатига ўз вақтида етказиб бериш тизимлари яхши йўлга қўйилган.

Қора ва рангли металл парчалари ва чиқиндиларини тайёрлаш, қайта ишлаш ва топширишни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш республика комиссиясининг Бекобод шаҳрида бўлиб ўтган навбатдаги йиғилишида ана шу ҳақда сўз борди. Унда тегишли вазирлик, қўмита, идора ва ташкилотлар, шунингдек, ҳудудий бошқарув органлари, иккиламчи металл хомашёсини йиғиш ва топшириш билан шуғулланувчи муассасалар раҳбарлари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси, мазкур комиссия раиси И.Жўрабеков бошқарган йиғилишда жорий йилнинг олти ойи давомида қора ва рангли металл парчаларини тўплаш ҳамда тайёрлаш бўйича белгиланган режа асосан бажарилгани таъкидланди. Ҳудудий комиссияларнинг олти ойлик иш фаолияти якунлари таҳлил этилиб, бу борада улар томонидан уничи чоракда бажарилиши зарур бўлган вазифалар белгилаб олинди.

Йиғилишда Тошкент вилояти ҳокими У.Мирзакулов иштирок этди.

(ЎзА).

Маънавият

КИНОТЕАТРГА ҚАЙТИШ

Шундай бинолар бўладики, уларни энг чекка «провинция»ларда ҳам дарров танишади. Йўқ, мен асрлар юзини кўрган қадимий обидалар ҳақида гапираётганим йўқ. Мен бугунги кунда Алишер Навоий номли санъат саройи деб юритилаётган бир бино ҳақида гапиряпманки, «Панорама» десангиз, уни Фарғона водийсию Сурхон воҳасида ҳам яхши билишади. Бу ном, айниқса, олтин давр гаштини 60-70-йилларда сурган собиқ толиб-ул-илмларга азиз ва қадрлидир. Зеро, ўша йилларда мазкур кошона Ўзбекистоннинг бош киномаскани сифатида эшшар қалбидан жой олган эди. Ўзига хос бу меъморий обида 1978 йилда республика маданий ёдгорликлари рўйхатига ҳам киритилганди...

Аммо, барчамизга аёнки, бозор иқтисодиётига ўтиш даврининг илк босқичидаёқ маданият муассасалари ҳам қаттиқ синовга дуч келди. Кундалик ҳаётимизга шиддатли тарзда бостириб кирган «видео», униг табиий маҳсули бўлмиш «ур-сур» фильмлар фарзандларимизни асир қилиб олгандек, маънавий ҳаётимизни бойитиб турган миллий киносаройларимизни бир четга суриб қўйиб, энди уларга йўл бермайдигандек тасаввур туғдирар, бир пайтлар гавжум бўлган кинозалларнинг ҳувиллаб туришини кўриб кўнглимиз ҳувилларди. Кейинги пайтларда кинотеатрлар яна гавжумлаша бошлаганлиги дилимизга таскин бахш этган бўлса, киноафишаларда ўз асарларимиз рақам этила бошлаганлиги миллий киномиз тарбияга салбий таъсир кўрсатувчи олди-қочди фильмлардан устун чиқишига ишонч уйғотди.

Биз Алишер Навоий номидаги санъат саройи директори Обиджон Холиқов ҳузурига кўнглимизда ана шу умид билан кириб борганмиз, у ердан руҳимиз, кайфиятимиз янада кўтарилган ҳолда чиқдик ва ана шу умидбахш суҳбатни, қисқача бўлса-да, миллий киномиз тақдири, истиқболи билан қизиқувчи газетхонларимиз эътиборига етказишни истадик.

— Анчагина мушкулотларни бошдан кечирдик, — очиқдиллик билан эътироф этди Обиджон ака. — Неча ўн йиллар давомида сиёсат «рамка»си ичига жойланган бир хил шўро фильмларини кўравериб баъдига урган кинотомошабинларимиз учун бу ҳолиплардан холи видеофильмлар текис ерда тўсатдан тоғ пайдо бўлгандек туюлди. Яна расмию норасмий видеохоналарнинг кўзиқориндек бодраб кетганини айтмайсизми?! Улар мижозни оғдириш учун ҳимояси нималар қилишмади дейсиз. Халқимиз табиатига зид шаҳвоний фильмларни кўйиш ҳам одий ҳолга айланиб қолганди...

— Бизни ҳам айни ана шу нарса — бу тенгсиз «жанг»да қандай қилиб ғолиб чиққанингиз қизиқтиряпти. Мана, ичкари тўла одам, ташқари тўла одам. Уларни ур-сурларга бой фильмлар кўйилувчи видеохоналар чангалидан қандай қилиб тортиб олдингиз?

— Бу кураш осон кечмади... Очиғу яширин видеобарлардан ташқари айрим хонадонлар ўз видеоларига эга бўлишди. Бунинг устига тобора кўпроқ каналларнинг ҳар хил кўнгилочар кўрсатувлари олиб бериладиган бўлди. Бу ёқда ўша шундоқ ҳам давр талабига жавоб бермайдиган «шўровий» асбоб-ускуналар путурдан кетиб қолди. Ана шундай оғир пайтда хўжалик ҳисобига ўтдик...

(Давоми 2-бетда).

Давлат божхона қўмитасида мамлакатимиз ҳудудларида фаолият юритаётган барча божхона постлари бошлиқлари иштирокида семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Биринчи бор ўтказилаётган бундай йирик тадбирнинг асосий мақсади божхона ишларини янада такомиллаштириш, мамлакат Президенти Фармонлари ва ҳукумат қарорлари ижроси, хизмат интизомини мустаҳкамлаш, барча божхона бўлинмаларида ходимлар фаолиятидаги порахўрлик, хизмат вақолатини суистеъмол қилиш каби ҳолатларга

Божхоначининг муқаддас бурчи

қарши кураш масалалари асосий мавзу бўлди.

Ходимлар тўғрисида сўровнома ўтказилди. Тақдим этилган 26 та саволнинг аксариятида пост бошлиқлари ўз фаолиятларида ишни қандай яхшилаш мумкинлиги, қўмита раҳбариятига қандай таклифлар айтиш истаги борлиги назарда тутилганди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Республикаси давлат божхона қўмитаси раиси, ички хизмат генерал-майори Р.Ҳайдаров сўзга чиқиб божхона бўлинмалари олдида мамлакатимиз экспорт салоҳиятини яхшилаш, сифатсиз моллар йўлини тўсиш, соғлом тадбиркорлик ва рақобат муҳитини ривожлантириш борасидаги вазифалар ҳақида тўхталди. Бу ўринда жуда катта имконият мавжуд. Ҳозирги пайтда ҳар бир божхона ходимига юксак талаблар қўйилади.

(Давоми 2-бетда).

2002 йил магистрлари

ИЛМУ ШИЖОАТ СОҲИБЛАРИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасида Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида тўпланган бой тажриба бугунги кунда кўпчилик томонидан эътироф этилмоқда. Эсингизда бўлса, мазкур олий билимгоҳ Япония ҳукуматининг 440 миллион иен, яъни 4 миллион АҚШ доллари миқдоридаги грантини олишга сазовор бўлганлиги ҳақида аввал ҳам ёзган эдик.

Неча ўн йиллар мобайнида пахта тозалаш, тўқимачилик ва енгил саноат тармоқлари мутахассислари тайёрлаб келган институтда матбаа корхоналари ва касб-ҳунар коллежлари учун кадрлар етказиб бериш, обраэли қилиб айтганда, очиламаган кўриқ эди. Жамоа бу "кўриқ"ни муваффақиятли "ўзлаштира олди": 2001 йилда 7 нафар, 2002 йилда эса 11 нафар ана шу тармоқлар магистрлари тайёрланди. Уларга талабгор бўлган корхоналар ва коллежларнинг қатъияти — юқори ставкадаги иш ҳақлари ва бошқа имтиёзлар хусусида ўз зиммаларига олган мажбуриятлари мазкур билимгоҳга "қимматбаҳо", яъни билимдон мутахассислар тайёрланаётганлигининг далилидир.

2001 йилда институт бўйича 77 нафар магистр ишлаб чиқарилга йўлланма олган бўлса, бу йил 93 нафар йигит-қиз ана шу ном остида фаолият бошлайдиган бўлди. Дарвоқе, ишга йўллаш тушунчасининг ўзи ҳам моҳиятан ўзгарганлиги хусусида...

— Эсингиздами, Иттифоқ даврида йигит-қизларни мажбурийлик асосида — ўзлари рози бўладиларми, йўқми сўрамасдан, оёқ-қўлларини боғлагандек қилиб ишга жўнатиларди, — дейди институт ректорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Абдусаттор Абдуғаффоров. — Улар истамасалар ҳам тишни тишга босиб икки йил ишлаб берганларидан кейингина дипломларини оладилар. Ҳозир эса тамомила ўзгача ҳол. Магистрларимиз июнь ойида бўлиб ўтган махсус ярмарка асосида ўз иш жойларини танлаб олишди. "Харидорлар" уларни бир-бирларидан юқори нархларда "сотиб олдилар": яхшигина маош, бунга қўшимча мунтазам равишда бериб бориладиган мукофотлар, йўл ҳақи, овқат пули ва ҳоказолар.

Н. МУХТОРОВ.

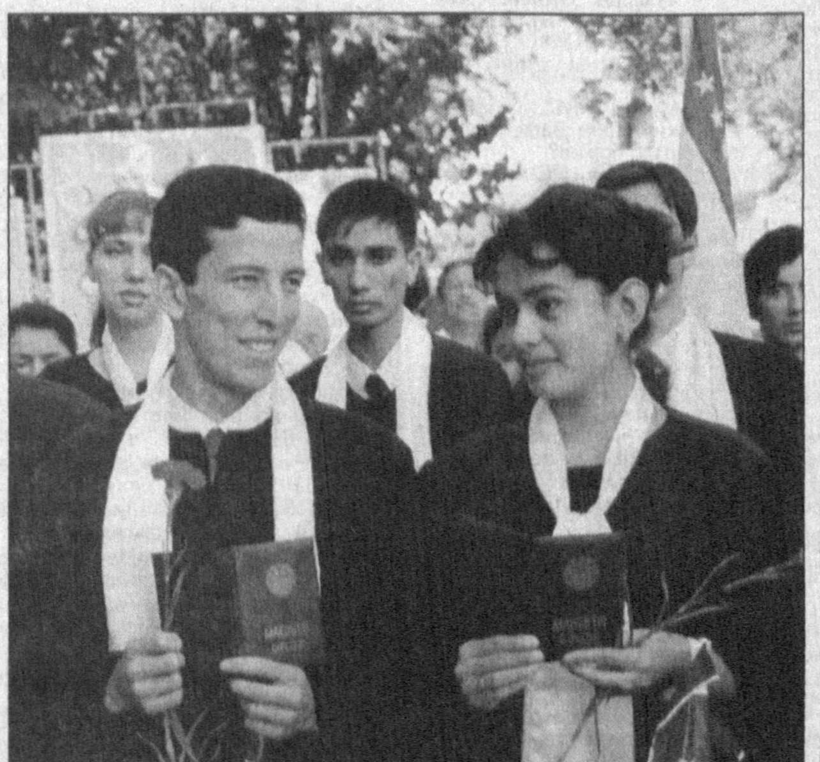

Истиқлолнинг бу билимдон фарзандлари Мустақилликни мустаҳкамлаш, Ватан равнақи йўлида фидойилик намуналарини кўрсата оладилар.

ТАДБИРКОРЛИК — ДАВР ТАЛАБИ

Ҳозирда Қорақалпоғистонда 11 минг 352 та кичик ва ўрта бизнес субъектлари мавжуд бўлиб, улардан 10 минг 108 таси самарали фаолият кўрсатмоқда. Жорий йилнинг ўтган даврида кичик ва ўрта корхоналарнинг ташкил этиш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7 минг 116 та янги иш ўрни яратилди.

Президентимизнинг "Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида кичик ва ўрта корхоналарни ривожлантиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони соҳа ривожига янада катта аҳамият беришини кўрсатмоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесида бўлиб ўтган четэл инвестицияларини жалб этиш, кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи комиссиясининг мажлисида ана шу масалалар атрофлича муҳокама этилди.

Уни Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси М.Ерниёзов бошқарди.

Мажлисда Беруний ва Кегейли туманларида хорижий сармоядор иштирокидаги корхоналарни ташкил этиш, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ва бизнесни ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ишлар таҳлил қилинди.

А.ОРТИҚБОЕВ, *ЎзА мухбири.*

Йўлдош қаддини ростлади. Кулди. «Улма, Гўрўғли» деган гапингизнинг давомиини айтингда, деди.

— Давомини... билмайман. Давоми қизиқми?

— Қизиқ. Зўр. Айни сиз билан биз боп...

— Айт ўзинг!

— Айтмайман. Айтганим билан англамайсиз. Ҳов, бир куни бориб омборингиз донга тўлса, ана шунда англарсиз...

2-бет

Ўқинг

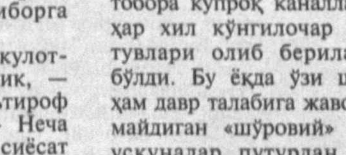

Яқин Шарқда тўхтаб қолган тинчлик музокараларини қайтадан бошлаш йўлида фаол дипломатик ҳаракатлар олиб борилмоқда.

3-бет

Таълимдаги туб ўзгаришлар

Қашқадарё вилояти ўқув муассасаларида сезиларли ютуқлар келтирмоқда

Аввал хабар қилганимиздек, бир гуруҳ ижодкорлар иштирокида Қашқадарё вилоятида «Халқ сўзи» кунлари бўлиб ўтди. Воҳанинг турли томонларида газетхонлар билан суҳбат қурдик, уларнинг қалбига қулоқ тутдик. Ғалла етиштириш ва давлатга сотиш борасида улкан меҳнат ғалабасига эришган вилоят аҳли эртанги кунга ишонч билан қарамоқда. Ҳозирги шижоат, ғайрат ва ташаббускорлик кайфиятини пахта етиштиришга ҳам кўчириш ҳақида сўз кетмоқда.

Лекин инсон ҳаётда фақат нон дея яшамайди. Маънавий эҳтиёжни қондириш, илмга, зиёга интилиши одам боласининг табиатида бор. Шу мақсадда Қашқадарёда таълим тизимидаги аҳвол билан ҳам қизиқиб кўрдик.

Бизга вилоят ҳокимининг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосари Назар Ҳакимов ҳамроҳлик қилди.

Суҳбатимиз халқ ҳаётида катта из қолдираётган улкан ҳаракат — Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини татбиқ этиш қандай самара бераётганлиги ҳақида бўлди. Аввало, мамлакатимиз миқёсида кенг қамровда амалга оширилаётган ишларни дунё мезонларида баҳолашга уриниб кўрайлик.

Ўзбекистон Президентининг ғояси асосида вужудга келган мазкур дастур чинакамига миллат тақдирига дахлдордир. Дунёнинг исталган давлатидаги таълим модели биздаги истиқболли дастур билан қиёсланса, унинг ўзига хос нодир жиҳатлари аён бўлади. Энг аввало, бизда таълимнинг ҳамма учун тенглиги қонун йўли билан кафолатланган, бу барчанинг эътиборини тортмоқда. Таълимнинг бепуллиги ҳам жаҳон майдонида ноёб ҳодиса саналади. Шу зайлда Ўзбекистон дунёнинг етакчи мамлакатлари билан таълим ислоҳоти бўйича мулоқотга киришмоқда. Дастурнинг биринчи босқичида белгиланишича, бакалавриат ва магистратура тизими вужудга келди.

— Сизнингча, Миллий дастурни амалга оширишда энг катта ютуғимиз нимадан иборат? — сўраймиз ҳамроҳимиздан.

— Мустақиллик йилларида давлатимиз ўсиб келаётган авлодга қандай муносабатда бўлиш кераклигини амалда кўрсатди, — дейди Назар Ҳакимов.

Буни Қашқадарё мисолида ҳам кўрсак бўлади. Мактабдаги сифат ўзгаришлар яққол кўзга ташланмоқда. Яширишнинг нима кераги бор, Қашқадарёнинг чекка қишлоқларида ҳамон эски типдаги, мослаштирилган мактаблар кўп учрарди. Буни қарангки, 2001 йилда 110 та мактаб замонавий қиёфа касб этган. Бир йилда шунча иш, ахир илгари бу ҳажмга эришиш учун неча ўн йиллар керак бўларди. Шу кеча-кундузда яна 86 та мактабда бунёдкорлик ишлари амалга оширияпти.

Гап фақат мактаб биносининг муҳташамлигида эмас. Бугун ушбу ўқув масканларида фарзандларимиз шундай янги услубий қўлланмалар, техника воситаларидан баҳраманд бўлишяптики, улар ҳақида шўро даври ўқувчиси хаёл ҳам қилолмасди.

Илгари бир ўқитувчининг туман ёки вилоят марказига анжуманга бориши катта воқеа саналса, эндиликда кадрлар тайёрлашдек муҳим соҳа ходимлари дунёнинг ривожланган мамлакатларида тажриба ўрганиши ҳеч кимни ҳайратлантирмаяпти. Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институти Германиянинг Гамбург-Харбург техника университети, Голландиянинг Твенти университети, Италиянинг Милан политехника университети ва бошқа халқаро ташкилотлар билан тўғридан-тўғри алоқа ўрнатган. Қаршида таълим олаётган талабага АҚШ Тинчлик корпусидан Арианна Монти, Кора Худок, Тамара Кинтон, Жанубий Кореядан Санг Гуг Чу каби жаҳонгашта олимлар сабоқ беришяпти.

Институтнинг нефть ва газ мутахассислигини битирган Роберт Шишкин АҚШ магистратурасида, Жаҳонгир Нурматов Италияда, Умид Ашуров Англияда магистрлик даражасига эришишди. Талабалар 6 турдаги электрон дарсликлардан самарали фойдаланишмоқда.

Қарши давлат университетида Англиянинг Шимолий Лондон университети, Финляндиянинг Оулу университети билан видеоконференция алоқалари ўрнатишди. Бу эса масофадан ўқитишни амалга оширишга имкон яратди. Ўзбекистон Миллий университети, Гулистон давлат университети, Тошкент юридик институти, Педиатрия институти билан доимий видеоконференция алоқаси йўлга қўйилган ва бу мосламалар ёрдамида профессор-ўқитувчи ҳамда талабалар бошқа олий ўқув юртлари билан мулоқот ўтказишади.

Миллий дастурнинг биринчи босқичида таълим тизимининг ҳуқуқий асослари яратилди, дастур ижросининг мақсад ва тамойиллари белгиланди, янгича таълимга ўтишнинг тайёргарлик палласи ортда қолди. Иккинчи босқич эса таълим мазмунини бойитиш, сифат кўрсаткичларига эришишни кўзда тутади. Мақсад — жаҳон стандартларига яқинлаштирилган мутахассисларни тайёрлашдан иборат. Ушбу босқичда, Президентимиз таъбирига кўра, портлаш эффекти рўй бериши кутилмоқда. Мазкур тушунча таълим стратегиясини белгилаб бериб, масалага тамомила янгича ёндашувни тақазо этади. Зеро, озод мамлакатнинг эркин фикрловчи ёшлари қалбида яратувчилик иштиёқи жўш ургандан кейин барча жабҳаларнинг гуркираб кетиши табиий ҳолдир.

Ўрни келганда шуни айтиш керакки, ҳали Қашқадарёда (нафақат Қашқадарёда) бу борада кўнгил тўлмайдиган, Миллий дастур талабларига мос келмайдиган камчиликлар оз эмас. Мактабгача тарбия муассасаларида ислоҳот кўзга ташланмаяпти. Вилоят болаларни боғчага жалб этиш бўйича анча орқада. Кўргазмали қуроллар бугунги талабларга мос келмайди. Мактабларни дарслик билан таъминлаш борасида яхши натижалар қўлга киритилган, лекин фақат дарслик билан чекланиб бўлмайдику?! Тезкор ахборот алмашинуви кўнгилдагидек эмас. Мутахассислар таркибини яхшилаш ҳамон орқада. Буни қарангки, Қарши давлат университетида молия мутахассислиги мавжуд, лекин бу ерда бой тажрибага эга бўлган бирорта ҳам молиячи йўқ.

Бу муаммоларни кечиктирмай ҳал қилиш керак. Шуниси эътиборга сазоворки, Қашқадарёда ижтимоий жабҳа мутасаддилари ана шу мақсадда муттасил изланмоқдалар. Шу боисдан ҳам таълимдаги туб ўзгаришлар воҳадаги ўқув муассасаларида сезиларли ютуқларни келтирмоқда.

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Божхоначининг муқаддас бурчи

Уларда касб маҳорати, бурчга, қасамёдга садоқат, ҳалоллик ва интизомлилик ажралиб туриши керак. Албатта, биргина семинар-кенгаш доирасида барча долзарб муаммолар ҳал бўлмайди. Лекин энг муҳими, давр талаб қилаётган асосий ёндашув ва йўналишларни аниқлаб олиш имкони бор.

Ушбу анжуманга қўмитанинг бўлинмаларида ярим йил мобайнида амалга оширилган ишлар ҳақида ҳикоя қилувчи махсус кўргазма тайёрланган эди. Ўтказилган юклар тўғрисида жорий, ўтган ва аввалги йиллардаги таққослама кўрсаткичлар, қўмитанинг барча бошқармалари эришган асосий натижалар таҳлили божхона фаолияти самарадорлигини ёрқин намоён қиларди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси Матбуот маркази.

ХИФбанк «Туркистонбанк»ка қўшилди

Марказий банк бошқаруви ХИФбанк акциядорларининг «Туркистон» очиқ акциядорлик-тижорат инвестиция банкига қўшилиш тўғрисидаги қарорини тасдиқлади. Амалдаги қонунчиликка мувофиқ, ХИФбанкнинг барча ҳуқуқ ва мажбуриятлари «Туркистонбанк»ка ўтади.

«Туркистонбанк» бошқаруви раиси Олимхон Рустамовнинг сўзларига қараганда, ХИФбанк қўшилгандан сўнг банкнинг устав капитали шу йилнинг 1 июлига келиб, салкам 140 миллион сўмга етди. Ҳозирги пайтда банк номинал қиймати 1000 сўм бўлган 204 миллион сўм миқдоридаги акциялар учинчи эмиссиясини фаоллик билан жойлаштирмоқда. Яқин ойлар ичида янги акциядорлар ҳисобига банкнинг ўз маблағлари сезиларли даражада ошиши кутилмоқда.

Ҳозирги пайтда банкнинг кредит қўйилмалари 388 миллион сўмни ташкил этаяпти. Банк активлари 975 миллион сўм, мажбуриятлари эса 846 миллион сўмдир. Аҳоли омонатлари ўтган олти ой ичида 5 марта ошиб, 55 миллион сўмга етди. Рейтинг маълумотларига кўра, банк даромадлилиги бўйича мамлакатимиз тижорат банклари орасида пешқадамлардан саналади.

Банк шу кеча-кундузда 500 дан ошиқ кичик ва ўрта бизнес субъектларига юқори даражада хизмат кўрсатмоқда.

А. ҲАЙДАРОВ.

«Экспомарказ» тақдимоти

Сирдарё вилоят биржа марказида «Экспомарказ» тақдимоти бўлиб ўтди. Уни Гулистон Бизнес-инкубатори ва вилоят Биржа маркази ҳамкорликда ташкил этди.

Эндиликда сирдарёлик тадбиркор ва ишбилармонлар вилоят биржа марказида очилган ушбу марказдан ўзлари учун зарур бўлган ускуна ва жиҳозларни топишлари мумкин.

— «Экспомарказ»да республикамиз ҳамда хорижнинг 48 та фирмаси маҳсулотлари намойиш этилмоқда, — дейди марказ директори Хайрулла Жўраев. — Қисқа вақт ичида марказда 5 миллион сўмлик товар айирбошлаш операцияси амалга оширилди. Бу ерда тадбиркор ва ишбилармонлар учун барча шароитлар яратилган. Чунончи, улар зарур ускуналар сотиб олиш учун шартномалар тузиш, буюртма бериш имкониятига эгалар.

«Туркистон-пресс».

Замонамиз қаҳрамонлари

Чўққиларга туташ йўлларда

Очерк

Нон таъми

400 минг тонна буғдой! Тўқсонинчи йилдагидан ўн баравар зиёда. Биринчи бор чиқишимиз-а бу маррага. Нон деган, сўз қаранг, осмонларни тўлдириб қўшиқ бўлиб янграяпти-я. Ўзимизнинг меҳнатимиз. Ўзимизнинг нонимиз. Сиз билан менинг хизматим.

(Шерободлик Йўлдош фермернинг Қўшни Деҳқон билан гурунгидан).

Йўлдош фермер бўлди. Қўшни Деҳқон эса ҳамон колхозчи-бригадир. Фермер ўзининг ерига кетмон билан, бригадир бўлса, колхознинг ерига қоғоз-қалам билан чиқди. Фермер даласида эртадан кечгача ишлади. Қўшни Деҳқон мажлислардан ортган вақтида ишга келди. Келганда ҳам ишни, ҳо-ов, дарахт соясидан туриб кузатди. Фермер йил бошидан даласининг бошига тол, мевали дарахт қадади. Чиройли қилиб чайла тикди. Чайлага радио ўрнатди. Китоб, газета келтирди. Қўшни Деҳқон бўлса сув ўтказаман, деб кўчани қазиб ташлади. Созлаб олишга бекор одам борми деб «Олтой» тракторини кимгадир сийлов қилди...

Фермер уруғ танлади. Ўғитни тарозидан ўтказиб килолаб тортиб олди. Қўшни Деҳқонга бўлса бу ишлар майдакашлик бўлиб кўринди. Уруғ ва ўғит ташвишини агрономга, ёнилғи сарфини механикка, ҳисоб-китобларини ҳисобчига, экин ўтоғини онасининг ўрнига ишга келган ўқувчи қизга ташлаб қўйди.

Ғалла экадиган бўлдилар. Йўлдошнинг даласига отаси — Рустам ака келди. Рустам ака кўп йиллар «савхўз» деган ташкилотда бош инженер бўлиб ишлаган. У китоблардан «Лолазор»ни, Гайдайнинг киноларини, ўзбекнинг латифалари-ю кавказча рақсларни ва жўякларни узу-ун тортиб қовун-тарвуз экишни яхши кўради. Минг дона буғдой неча грамм тош босади, Ибн Сино ҳазратлари кўричак ҳамда қанд хасталикларига қандай муолажалар қилган, 1770 йилда яратилган биринчи автомобиль ҳайдовчиси ким бўлган — шунга ўхшаш мавзуларда ҳам ҳамсуҳбатига соатлаб гурунг бера биладиган одам.

Фарзандларининг ичидан Йўлдошни алоҳида меҳр билан яхши кўради, фақат отасига қобиллиги учун эмас. Йўлдош — фаҳмли, фаросатли. Кўзларига қараб отаси нима демоқчи эканини англайди.

...Рустам ака қарасаки, ўғли хотиржам. Ҳали ғўзапояси чопиб олинмаган ерга уруғ — ғалла сочаман деб турипти. Сеялкалари, чизеллари таппа-тахт.

— Майсанинг устига, буғдойи ўриб олинган ангарга уруғ экмайдилар, ўғлим, — деди у вазмин оҳангда.

— Бу ғалла-ку, ота, ғаллани экаверса бўлаверар. Ғалла...

— Нима — ғалла?! — Рустам ака қошини чимирди.

Бу ёғига Йўлдош тортишмади. Плуг топди. Ерни ҳайдатди. Текислатди. Сўнг уруғ сочиб, эгат олди.

Деҳқонлар шоирларга ўхшайдилар. Шоирлар бошқаларнинг ёзганларини, айниқса, яхшироқ ёзадиганларни кўпроқ кузатгани каби, деҳқоннинг ҳам икки кўзи қўшнисининг даласида бўлади. Ғўзанинг гул кўрсатганини эгасидан аввал одатда бошқа деҳқон тўғрироқ чамалайди.

Ғалласи ўн кунлик қоракўл қўзисининг жунларидай текис униб чиққанини кўриб Қўшни Деҳқон димоғини қириб Йўлдошнинг ҳузурига ўтди. Йўлдошнинг ишларига эътибор қилаётганини билдирмаслик учун ундан сигарет сўради. Йўлдошнинг, чекмаслигимни биласиз-ку, деганини эшитмаганга олиб, далангни кашталаб юборипсан-ку, деди. Ва яна ундан жавоб кутмасдан, деҳқончиликнинг тўрт бурчидан бир бурчи бўлса — бас, дейдилар. Биз, ана, бобоки (эскичасига, демоқчи) қилиб урдик уруғни ажриқнинг устига, — деб гапини давом қилди. — Айтмоқчи, неча килодан уруғ сочдинг? — Йўлдошга қув қараш қилди.

— Қанча лозим бўлса, шунчадан... Сиз-чи?

— Биз, — деди Қўшни Деҳқон дала ўртасида иккалаларидан бўлак одам бўлмаса-да теваракка аланглаб. — 100 килодан. Қолганини қўйларимга ювиб бераман. Шундай. Ғалланинг илдизи — попукли. Уруғ тупроққа илашса бас... Бир биз эмас, ҳамма ажриқнинг устига, ғўзапоянинг устига сочди уруғни. Сиз бўлса... ўргилдим. Далаларини кашталаб... Ғалла дегани, нима, картошкамиди сенга!..

Қўшни Деҳқоннинг гаплари Йўлдошга малол келди. — Ичиб юрипсиз-а, деб сўради. Шу дала — менинг, боларимнинг ризқ-насибаси. Жойнамозим. Дастурхоним. Ичиб келманг бу ерга, деди.

— Ў-ў, — деб ачитди Қўшни Деҳқон. — Шу далада намоз ўқиб ибодат қиламан, де.

— Ҳа, ибодат қиламан, — деди Йўлдош бўш келмай. — Менинг ибодатим — меҳнатим. Ёлғон-яшиқ, ҳаром-ҳариш аралашмасин, дейман бу ерга.

«Шу раҳбарлар тураверса...»

Ўша йили Қўшни Деҳқонга қийинроқ бўлди. Ғаллага деб келтирган азотли ўғитни бир томорқачига пуллаётганида қўлга тушиб қолди. Бу можаронинг устига, қозон ёпмоқ учун икки сўқимининг пулини харжлапти деган гаплар ўрмалади.

Ўша йили Қўшни Деҳқон гектаридан 13 центнердан, Йўлдош фермер бўлса 55 центнердан ҳосил олди. Қўшни Деҳқон яна фурсат пойлаб ва димоғ қириб Йўлдошнинг ҳузурига ўтди. Катта ютуқлар муборак, деб фотиҳага қўл очди. Сўнг ўзининг ўша қув нигоҳи билан Йўлдошнинг бошига қаради. Олтмиш центнердан ҳосил опсан. Шохинг чиқмапти-ку, деди. Йўлдош ялт этиб Қўшни Деҳқонга қаради. Бу яна ичиб кептими, деб ўйлади. Йўқ, ичмаган. Олдига тортилган тарвуз билан ҳандалакни қўш қўллаб олиб ўтирипти. Ҳазиллашаётганиям йўқ. Шохинг нимага чиқмаяпти деб сўров қилаётгандай.

Йўлдош Қўшни Деҳқоннинг муддаосини англади. Бир гурунгда у мақтангандай бўлувди. Давлат шартномасидан зиёда буғдой ўзимга қолади. Буғдой омборимга сиғмай кетади. Одамларимгаям тонна-тонна буғдой улашаман, девди. Лекин...

Йўлдош жавобни кўполроқ қилмоқчи эди. Тилини тишлади. Сизнинг улушингизниям мен қопладим. Борини давлатга топширдим, деди. Ҳамма гапдан хабардорсизу яна ўсмоқчилайсиз. Этагингизни ёпганим учун раҳмат дейишнинг ўрнига юзимга пеша берасиз. Ана, Андижон, етмиш центнердан дон олиб, омборларини тўлдириб ўтирипти. Сиз бўлса, қишлоқ дўконига унни вақтида келтирмайдилар деб шовқин кўтармоқчи бўласиз. Аризабозлик қиласиз. Давлат бу ишларга қачон қарайди дейсиз.

— Андижоннинг — приписка, — деди Қўшни Деҳқон ҳамон тарвуздан бош кўтармай. — Ишонмайман. Бизнинг ерлар ўн баравар зўр. Лекин... бўлмаяпти-ку.

— Ишламасангиз бўлмайди-да.

— Ишлаб, сен нима бўп ўтирипсан. Мен ҳам биларман олтмиш центнердан олишни. Олганим билан анави лопиллаган ҳокиминг мелиса эргаштириб келиб, бир зуғум қилади, буғдойимнинг ҳаммасини олиб кетади. Қолавераман оғзим очилиб.

— Ўҳ, Қўшни Деҳқон, раис бўлмадим-да. Ерни қисқиртириб қўлингиздан тортиб олардим.

Қўшни Деҳқон кулди:

— Ҳозирги раис ҳам еримизни олиб қўяман, деб кўрди. Бир айбларини айтиб, устингиздан ёзамиз, дедик. Шаштиларидан қайтди. Бригадир бўлмайсиз. Бош пудратчи бўласиз. Ишлайверинг, деди. Ишлаяпмиз. Ишлайверамиз. Шу раҳбарлар тураверса...

«Ўлма, Гўрўғли!»

Келгуси йили ғаллага «занг» деган бало дориди. Энди бошоқлайман деганда ғалланинг барги тўқ сариқ рангга кириб, қовжираб қолаверди. Бунақасини Рустам акалар ҳам кўрмаганларини айтдилар. Йўлдош Қўшни Деҳқонни эргаштириб, идора санаб чопди. Чора, тадбир, йўл-йўриқ беринглар, деди. Йўлдош фермер Жарқўрғон туманидан ўзи зўр деб эшитган бир раисникига борди. Кайфияти йўқми экан, раис у билан гаплашмадиям.

Рустам акаям даладан узоқлашолмай қолди. У бошқа тилларда ёзилган китобларни ҳам ўқий оларди. Илмий адабиётларни варақлади. Зангни ўрганди. Лекин китобларда ёзилган дориларни яқин орадан топиб бўлмасди. Тегишли идоралар бундай вазиятда тадбир кўришга тайёр эмасдилар. Раҳбарларнинг, олимларнинг бу соҳада ҳали ғўрлиги кўриниб қолганди.

Рустам ака охири соддагина, деҳқонча чора топди. Ўғлига, қўйнинг гўнгини топасан, далага шарбат қилиб оқизасан. Ҳар тўрт кунда шу тартибда суғорасан, деди.

Йўлдош сувга тушиб шарбат қориди. Ҳар сафар шарбатга қўшиб экинга минерал ўғит ялатди. Ўн беш кун тиним билмай, уйқу билмай ишлади. Ўша йили Йўлдош 45 центнердан ҳосил олди. Йўлдош излаб борган ҳалиги жарқўрғонлик раиснинг зўрлигиям рост экан — 40 центнерга етказиб хирмон уйди. Бутун вилоятда унга қўшилиб иккитами, учтами хўжаликдан бошқа ҳамма шартнома олдида қарздор бўлиб қолди. Жумладан, Қўшни Деҳқон олган ҳосил олти ярим центнердан ошмади. Бу ҳолатни ҳурматли Президентимиз Термизда ўтган бир йиғилишда «Деҳқонда эгалик ҳиссиётини тарбиялаш мақсадида унинг меҳнатини адолатли баҳолаш, уни рағбатлантириш йўқ», деб баҳоладилар.

Янгидан тайинланган раҳбарнинг огоҳлантириб айтган бир гапидан Қўшни Деҳқоннинг уйқуси қочди. Энди у Йўлдошбойнинг ишига янаям диққат билан қараб, унинг қадамларини санаб бошлади. Тақлид қилиб бошлади. Бир гал борсаки, Йўлдошбой аъзоларига қўшилиб, кетмон чопаяпти.

— Ўлма, Гўрўғли! — деди Қўшни Деҳқон ярим киноя билан кулиб. — Бу ишлашингни бизнинг аъзолар кўриб қолмасин-а. Кўриб қолишса улар менинг ҳам қўлимга кетмон тутқазар.

Йўлдош қаддини ростлади. Кулди. «Ўлма, Гўрўғли» деган гапингизнинг давоминиям айтинг-да, деди.

— Давомини... билмайман. Давоми қизиқми?

— Қизиқ. Зўр. Айни сиз билан биз боп...

— Айт ўзинг!

— Айтмайман. Айтганим билан англамайсиз. Ҳов, бир куни бориб омборингиз донга тўлса, ана шунда англарсиз...

Хулласи калом, Қўшни Деҳқон Йўлдошбойнинг теварагида айланиб қолди. «Ўлма, Гўрўғли», деди. «Обид катман» («Обид кетмон» демоқчи) деди. Ҳазиллашган бўлди. Кулишган бўлди. Келаверди. Бир келганида у Рустам акани учратди. Кичик ариқ бўйида ўтказилган тол соясига тўшалган шолчага ўтириб олиб, қилишди гурунгни. Буғдойнинг арпадан ё маккажўхоридан фарқи ҳақида, Францияда қанча ғалла етиштирилиши ҳақида, ўзларининг шербодларида бир йилда неча тонна нон истеъмол қилиниши тўғрисида. Шунча нонни биз хориждан харид қилсак, нархи неча пулга тушиши мумкинлиги тўғрисида.

Ўша йили Қўшни Деҳқон ёмон ишламади. Дон сотиш режасини бажарди. Йўлдошбойнинг иши янада бошқача бўлди — гектаридан 70 центнердан ҳосил олди. 25 тонна дон ўзига қолди. Қўшни Деҳқон унинг уйига келди. «Ўлма, Гўрўғли» ёки «Обид катман» деган ҳазил гаплар нима учундир кўнглига сиғмади. Хирмонга барака, деди Йўлдошбойнинг ҳовли-жойи буғдойга тўлиб кетганини кўриб...

Айтганча, ўша кунлари Йўлдошбой қишлоқдаги мактабни бўяшга кетадиган харажатни зиммасига олди. Ўша кунлари Рўзибой деган ишчи, Зайнаб момо деганнинг қазосига бир йилдан ошипти, мавридини ўтказишга неварагинасининг қўли калталик қилаётган экан, деган гапни айтиб қолди. Йўлдошбой бир тонна буғдой сотиб, пулини момонинг хотирасига хайрия қилди. Тожи, Шоди деган ногирон боболарга йигирма пуддан буғдой улашди.

Ана бу гапларниям эшитиб... Қўшни Деҳқоннинг пайтавасига қурт тушди. Ишлади. Деҳқончиликни биламан, деб эмас, деҳқончиликни ўрганаман деб ишлади, гурунглардан, уйқулардан ишни қизғаниб ишлади. Эгат санаб, кўчат санаб, ўғит берди. Бегона ўт юлди. Ишлади. Ва... «Крошка» деган буғдойдан 80 центнердан ҳосил чиққанини кўриб, юраги бўшашди. Юраги ёришди. Кўзларидан қувончлар думалоқлади.

- Ўлма, Гўрўғли!

Қўшни Деҳқон овоз келган томонга ўгирилди. Қарасаки, қорачадан келган, бўйи-басти келишган, кийган кийими ўзига ярашган йигит — Йўлдошбой. Кулиб, қулоч ёзиб турипти қаршисида.

— Қўшни экан-ку! — деди Йўлдошбой дўстини қучиб.

— Бўлар экан, — деб бу гал майин кулди Қўшни Деҳқон.

— Ўлма, «Гўрўғли»! — деди яна Йўлдошбой.

— Давомини ҳам айтингиз-да энди бу гапнинг, — деди Қўшни Деҳқон биринчи марта Йўлдошбойни сизлаб.

— Ўлма, Гўрўғли, ўзингдан қолма!

— Ўзингдан қолма! — деб Қўшни Деҳқон беихтиёр таъкидлади.

— Ана, — деди Йўлдошбой Қўшни Деҳқонга туман газетасини узатиб, — Шерободнинг бу йилги ғалласи ҳақида мақола. Ўқинг. Бултургидан 25 минг тонна кўп буғдой етиштирипмиз. Неча ўн йиллар ғалладан ёлчимай келган Шерободимизга ранг кирди. Шеробод Шерободга ўхшаб қолди. Бир шоир айтганидай, қайтиб келди Шерободга Шеробод! Ҳазил ишми сизга бу!..

Уларнинг қаҳқаҳасига узоқ уфқлар акс-садо қайтаргандай бўлди.

* * *

Энди, газетхон, Йўлдошбойни сизга таништирай: шерободлик. Қизил гул деган қишлоқдан. Фамилияси -Шойманов. «Шойман бобо» фермер хўжалигининг бошлиғи. Бешта фарзанди бор. Отасига — Рустам акага ўхшашга интилади. Яъни, дунёнинг жами хуш гапларини билгиси-ю, яхши китобларни ўқигиси келади. Меҳнатига ишониб яшайди... Ишлаши — деҳқонча. Яшаши — шоҳона. Қарашлари лочинникидай. Қадамлари гурсиллаган...

Олимжон УСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Кинотеатрга қайтиш

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Хўш, ундан кейинчи?

— Хўжалик ҳисобига ўтиб, яъни жамоани ишнинг пировард натижасидан манфаатдор қилибгина аҳволни ўнглаш мумкин эди. Шўро даврида бу ерда икки юз киши ишлаган бўлса, моддий манфаатдорлик таъминланганидан сўнг ана шу икки юз кишининг ишини эллик киши ўз зиммасига олди. Ўша пайтда — 1996 йилда Президентимизнинг бир Фармони ҳам чиқдики, бу ҳужжат ўзимизни тутиб олишимизда ниҳоятда катта қувват бўлди. Унга кўра кўплаб кино муассасалари қатори биз ҳам уч йил муддатга солиқдан озод этилгандик. Шу ҳисобдан таъмирлаш ишларини амалга оширдик, техника ускуналари сотиб олдик, хуллас, томошабинга бугунги кун талаби даражасида хизмат кўрсатиш имконига эга бўлдик. Аҳволимиз ўнглана бошлади. Ўттиз миллион сўмга япон техникасини сотиб олдик. Шу йилнинг биринчи ярмидагина таъмирлаш ишларига етти миллион сўмдан ошиқ маблағ сарфладик...

— Иккита кичик зал ҳам ташкил қилибсизлар...

— Ҳа, аввалдан мавжуд бўлган 2085 ўринли асосий залдан ташқари бири 72, бири 44 ўринли иккита «минизал»га ҳам эга бўлдик. Ахир, халқимизда «меҳмон отангдан улуғ» деган гап бор, кексаларни эса ярим пир ўрнида кўрамиз...

— Демак, бу заллар чет эллик меҳмонларга ҳамда отахонлару онахонларимизга мўлжалланган экан-да?

— Топдингиз. Юмшоқ ўриндиқлар ўрнатилган, салқин бу заллар ҳар қандай кишига ором бағишлайди. Зарурат туғилса, чет элликлар хизматига шай тилмочларимиз ҳам бор... Қисқаси, биринчи марта улуғ ёш ёки хориж паспорти соҳиби бўлган доимий мижозларга эга бўлиб турибмиз.

— Лекин томошабинларингизнинг кўпчилиги болалар, шекилли?

— Тўқсон фоизи десангиз-чи. Сабаби ўн икки ёшгача бўлган болалар бизда бепул кино кўрадилар...

Обиджон ака ажабланганимни сезиб давом этди:

— Ногиронларга ҳам бепул хизмат кўрсатамиз.

Таажжубим ошиб сўрашга мажбур бўлдим:

— Хўжалик ҳисоби... Хизмат эса бепул... Бу ёғи қандай бўлади?

Ҳамсуҳбатим кулиб бош чайқади:

— Мисол учун... ўзингизнинг кичикроқ ёшдаги фарзандингиз борми?

— Бор. Ўн ёшли қизчам бор.

— Шу қизчангизни, ондасонда бўлса-да, кинотеатрга боришига рухсат берсангиз ёлғиз ўзини жўнатасизми?

— Йўқ. Ойиси ёки ўзим бирга бораман.

— Баракалла. Келгандан сўнг ўзини киритиб юбориб ташқарида қолмассиз?

— Қойил! — дедим чин юракдан тан бериб. — Лекин... ўзини ўзи эплаб юрган ногирон амаки-ю холаларни биров «шатак»ка олиб келмайди-ку?

— Тўғри. Уларга кўрсатаётган бепул хизматимиз бизнинг Қарияларни қадрлаш йилидаги бир хайру-эҳсонимиз. Ишимизнинг юришаётганлиги балки шуларнинг дуои хайрлари шарофатидандир...

Муассаса фаолияти билан яқиндан танишар эканмиз, унинг ходимлари дуои хайр олишга жиддий интилаётганликларининг гувоҳи бўлдик. Масалан, бу ерга ташриф буюрган ногирон отахону онахонларни жамоанинг чаққон йигитлари қўлтиқларига кириб, зарурат туғилганда, аравачалари билан кўтариб тепага олиб чиқиб қўядилар. Яна бир ҳайратланарли томони музқаймоқ, шарбат, минерал сув ва ҳоказолар сотиб олинган нархида, яъни бошқа жойлардагидан анча арзон сотилмоқда. Масалан, Навоий кўчасининг нариги томонидаги дўкончада икки юз сўмданлигининг гувоҳи бўлдик.

Бизни, айниқса, миллий киносанъатимизга эътибор кучайтирганлиги қувонтирди. Масалан, 1997 йилда «Ўзбектелефильм»да ишланган «Буюк Амир Темур»гина қўйилган бўлса, 2000 йилга келиб ўзимизнинг кинофильмларимиз сони ўнтага етди.

— Бугунги кунда асосан ўз фильмларимизни намойиш қиляпмиз, — дейди фахр билан ҳамсуҳбатимиз. — Ва ишонч билан айта оламанки, миллий фильмларимиз бенаф чет эл киноларини дадил қисиб чиқармоқда. Масалан, айни кунларда намойиш этилаётган «Қайтмас» фильмини олиб қарайлик. Тўла миллий руҳ билан суғорилган бу фильмни томошабинлар кўриб тўймаяптилар. Шунинг учун кунига беш мартагача қўйиб беряпмиз. Ўтган июнь ойида мазкур фильмни 30109 киши келиб кўрган бўлса, шу ойнинг биринчи ўн кунлигидагина 25520 киши томоша қилди. Ана шу ўн кун мобайнида шу биргина фильмнинг ўзидан 27814500 сўм даромад қилдик...

Репертуар билан танишар эканмиз бундай пурсамара киноларимиз кўплигига ишонч ҳосил қилдик: «Чаёнгул», «Дилхирож», «Кичкина табиб», «Аёлнинг бир макри», «Ажал сўқмоғи», «Сенсан севарим...»

Суҳбат ниҳоясида О. Холиқов ҳам ҳайратланарли, ҳам қувонарли бир гапни айтиб қолди:

— Истиқлол байрамини уч юз ўринли кинокафемизни ишга тушириш билан кутиб олмоқчимиз... Энг муҳими, янги ўқув йилидан бошлаб аълочи ўқувчиларга бепул кино кўрсатамиз...

Мухторали НОСИРОВ.

Ер юзида

воқеалар
рақамлар
тафсилотлар

Халқаро майдонда содир бўлаётган ижтимоий-сиёсий воқеаларда Яқин Шарқ масаласи доимо муҳим аҳамият касб этади. Кейинги икки йил мобайнида (2000 йил сентябрда фаластинликларнинг «интифада» — озодлик учун кураш ҳаракатининг иккинчи босқичи бошланган эди) ушбу минтақадаги вазият издан чиқиб бормоқда. Исроил ҳарбийлари билан ғалаён кўтарган фаластинликлар ўртасидаги тўқнашувлар оқибатида кейинги ярим йил мобайнида (Қуддус, Хеврон, Хайфа, Наблус, Рамоллоҳ, Байтлахм ва бошқа жойлардаги портлашлар билан бирга) 350 дан кўпроқ киши нобуд бўлган.

ТИНЧЛИК МУЗОКАРАЛАРИ БОШЛАНАДИМИ?

Бугунги кун воқеалари ўзининг ўта мураккаблиги, муроса йўлининг барбод бўлаётганлиги ва барча чигалликлари билан 1967 йили ёки XX асрнинг 70-йилларида юзага келган вазиятни эслатмоқда. Шу боис, жаҳон миқёсида ўтказилаётган анжуманлар ва нуфузли делегациялар иштирокидаги йиғинларда Яқин Шарқ муаммосига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, яқинда Канаданинг Кананаскис оромгоҳида ўтказилган «катта саккизлик» саммитида ҳам Араб-Исроил можаросини тинч йўл билан ҳал этиш масаласи муҳокама этилди.

Яқинда АҚШ раҳбари Жорж Буш Яқин Шарқдаги вазиятни бартараф этиш борасида ўзининг янги таклифини баён этган эди. Ушбу таклифда Фаластин миллий маъмуриятининг бошқарув органларини тубдан ислоҳ қилиш билан боғлиқ қарашлар илгари сурилди. Яқин Шарқ можароси Москвада ўтказилиши мўлжалланган олий даражадаги Россия-Франция музокаралари чоғида ҳам муҳокама қилиниши кўзда тутилмоқда. Маълумки, кейинги ойлар мобайнида Франция президенти Жак Ширак Фаластин ва Исроилнинг ўзаро муносабатларидаги кескинликни бартараф этиш учун янги ташаббусларни илгари сурган эди. Бу таклифлар АҚШ маъмурияти ва Россия Федерацияси расмий доираларида турли ёндашувларга сабаб бўлди. Демак, Яқин Шарқ муаммоси В. Путин билан Ж. Ширак учрашуви чоғидаги асосий масалалардан бири бўлиши тасодифий эмас.

Умуман, Яқин Шарқда тўхтаб қолган тинчлик музокараларини қайтадан бошлаш йўлида фаол дипломатик ҳаракатлар олиб борилмоқда. Бу борада АҚШ маъмуриятининг махсус вакили, истеъфодаги генерал Энтони Зинни етакчилигидаги делегация ҳамда Европа Иттифоқининг ташқи сиёсий масалалар бўйича координатори Хавьер Солана раҳбарлигидаги Европа комиссиясидан иборат вакилларнинг минтақага бир неча бор ташриф буюрганлигини эслатиш ўринлидир. Бу масалага тарихий нуқтаи назардан ёндашадиган бўлсак, Ғарб дунёси, айниқса, АҚШ минтақада ҳарбий-сиёсий мувозанатга эришиш борасида катта тажрибага эгадир. Хусусан, ўтган асрнинг 70 йилларида АҚШнинг ўша пайтдаги давлат котиби Генри Киссенжернинг минтақага кўп бор ташриф буюрганлиги ёки Оқ уйнинг махсус вакиллари Мурши Даян (XX асрнинг 70-80 йиллари) ҳамда Деннис Рос томонидан олиб борилган музокаралар ҳар ҳолда бесамар кетмаганлигини таъкидлаш лозим.

Бугунги кунда Фаластин миллий маъмурияти раҳбариятидаги 12 нафар масъул шахснинг ўз вазифасидан бўшатилганлиги ҳақида кўп гапирилмоқда. Балки ушбу жараён яна давом этиши мумкин. Бироқ, бу ўзгаришлар Яқин Шарққа тинчлик олиб келармикан? Бизнингча Араб-Исроил муносабатлари ҳақида гап кетганда, аввало Фаластин билан Исроил можароси кўз ўнгимизда гавдаланади. Зеро, Фаластин муаммоси — бу салкам 55 йилдан буён давом этаётган Яқин Шарқ муаммосининг ўзагини ташкил этади. Инкор қилмаслик керак, Миср, Иордания, Ливан ва Сурия каби араб давлатларининг Исроил билан муносабати ҳам минтақавий тангликнинг узвий занжиридан жой олган. Аммо, Миср, Иордания каби давлатлар билан тинчлик аҳдномасининг имзоланиши Исроил учун нисбатан қулайликлар яратди. 2000 йилнинг май ойида (у пайтда Яҳуд Барак бош вазир эди) Исроил ўз қўшинларини Ливан жанубидан олиб чиқиб, ўз ҳудудига келтирганидан сўнг Исроил-Ливан муносабатларида оз бўлсада, мўътадиллик юзага келди.

Лекин бундай талқинни Исроил ва Суриянинг ўзаро алоқаларига нисбатан ишлатиб бўлмайди. Сурия раҳбари Ҳафез Асаднинг вафотидан сўнг Яқин Шарқ сиёсатида, жумладан, Исроил-Сурия муносабатларида туб ўзгаришлар бўлиши кутилган эди. Бироқ Сурия ҳокимияти тепасига келган Башир ал-Асад (Ҳафез Асаднинг ўғли) минтақада радикал ўзгаришлар учун йўл очолмади. Афтидан, унинг қарийб икки ярим йиллик бошқаруви даври ҳам аслида марҳум отаси олиб борган сиёсатнинг давоми бўлди, холос.

Яна бир ҳолат фаластинликлар тақдири билан бевосита боғлиқ. Гарчи кейинги чорак аср мобайнида Суриянинг Ироқ билан муносабатлари яхши бўлмасада, Бағдод тузуми Исроилга қарши ҳарбий воситалардан фойдаланиш ғоясидан воз кечмаяпти, бу масалада ҳам Суриянинг сукут сақлаш сиёсати розилик аломати, деган тахминларга асос бўла олади.

Фаластин муаммоси юзасидан музокараларнинг боши берк кўчага кириб қолганлиги, мустақиллик ҳаракатлари у ёқда турсин, ҳатто мухторият мақомининг хавф остида қолаётганлиги сабаблари ҳақида яна кўп тўхталиш мумкин. Бизнинг назаримизда, қуйидаги ҳолатлар фаластинликлар тақдирини ачинарли аҳволга келтириб қўйди: кейинги 10-12 йил ичида эришилган йирик тинчлик аҳдномаларининг бирин-кетин поймол бўлаётганлиги; Исроил манзилгоҳлари ва Қуддус шаҳрининг сиёсий мақоми теварагида томонларнинг қарашларидаги кескин тафовутлар; Яқин Шарқ минтақасида террорчилик ҳаракатларининг авж олиши, шунингдек, 1987 йилда бошланган, 2000 йил сентябридан янги босқичга қадам қўйган озодлик учун кураш ҳаракатининг тарафкашлик кўринишлари билан қоришиб кетганлиги; Фаластин миллий мухториятини маъмуриятидаги ихтилофлар, бўлинишлар, умумий мақсад йўлидаги интилишларда турли хил кураш йўли; Яқин Шарқ муаммосининг сиёсий ечимида 22 та араб давлатларининг масалага турлича муносабат билдираётганлиги ва бошқа жараёнлар.

Дарҳақиқат, Яқин Шарқ ҳамон она заминимизнинг нотинч ҳудудларидан бири бўлиб қолмоқда. Кейинги пайтда ушбу минтақага жаҳон ҳамжамиятининг диққат-эътибори кучайди, десак муболаға бўлмайди. Бу бежиз эмас, албатта. Фикримизча, Яқин Шарқда юзага келган вазиятдан келиб чиққан ҳолда, террорчилик хуружларининг олдини олиш, соғлом кучларни ягона мақсад йўлида бирлаштириш — тинчлик ва барқарорликка эришишнинг муҳим шартидир.

Қобилбек КАРИМБЕКОВ,
сиёсий шарҳловчи.

Террорчилик ҳаракати қораланди

АҚШ давлат котиби Колин Пауэлл Ҳиндистоннинг Жамму ва Кашмир штатларида содир этилган қўпорувчилик ҳаракатларини кескин қоралади. Ўша террорчиликлар оқибатида 27 киши ҳаётдан кўз юмган эди.

Сўнгги хабарларга кўра, ҳеч бир гуруҳ ушбу террорчилик жиноятини ўз зиммасига олмаган.

Пауэлл шу ойнинг охирида Осиё давлатлари бўйлаб сафарга чиқади. Сафар чоғида у Ҳиндистон ва Покистонга ташриф буюришни режалаштирган.

Россия иштирок этмоқчи

Россия Фаластин миллий мухториятида демократик ислоҳотларни амалга оширишда фаол қатнашишни режалаштирмоқда.

Мамлакат Ташқи ишлар вазирлиги вакили Александр Яковенко Яқин Шарқдаги вазиятни бартараф этиш бўйича бугун Нью-Йоркда ўтказилиши режалаштирилган "тўртлик" учрашуви олдидан ана шу ҳақда маълум қилди.

Қўшинлар олиб чиқилиши керак

Европа Иттифоқи Марокаш раҳбариятини Испанияга қарашли бўлган Перехиль оролидан ўз қўшинларини зудлик билан олиб чиқишга даъват этди.

Эслатиб ўтамиз: ўтган ҳафтанинг жума куни 12 нафар марокашлик ҳарбий оролга кириб, у ерда Марокаш давлат байроғини кўтарган эди. Бунга жавобан Испаниянинг бир неча ҳарбий кемалари Ўрта ер денгизи ҳавзасидан орол ҳимояси учун йўл олган.

16 киши асирга олинди

Покистонда қўпорувчилик ҳаракатини амалга оширишда гумон қилинаётган 16 киши асирга олинган. Маълум бўлишича, бунинг оқибатида германияликлардан 7 нафари яраланган. Улар ўз ватанига қайтиш истагини билдирмоқда.

Прокурорлар талаби

Индонезия прокурорлари мамлакат собиқ президенти Сухартонинг ўғлини қотиллик уюштириш, қуролга ноқонуний эгалик қилиш ва ҳарбий хизматдан бош тортишда айблаб, уни 15 йилга озодликдан маҳрум этишни талаб қилган.

Суд қарори шу ойнинг охирларида чиқарилиши кутилмоқда.

Чавеснинг мурожаати

Венесуэла президенти Уго Чавес айни пайтда мамлакатда ҳарбий тўнтариш хавфи йўқлигини ва у давлатни 2013 йилгача бошқаришини маълум қилган. Президентнинг халққа мурожаатида таъкидланишича, Венесуэла шу йил апрель ойидаги давлат тўнтаришидан сўнг аста-секин ўзига келяпти.

Вабонинг олди олинадими?

Афғонистон пойтахти Кобулда яшовчи 3 кишида вабо касаллиги аниқланган. Шу туфайли ҳозирда шифокорлар касалликнинг эпидемияга айланишига йўл қўймаслик чораларини излашаяпти. Бу ҳақда Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти хабар тарқатган.

Сўнгги уч ҳафта ичида ушбу касаллик юққан деб гумон қилинаётган 6000 дан зиёд афғон фуқароси шифохоналарга келтирилган.

TECHNOLOGY

TS TECHNOLOGY — жаҳон технологиялари даражасидаги миллий маҳсулот!

Товар сертификатлаштирилган № NSSUZ.01.002. 511502-02.

700000, Ўзбекистон, Тошкент ш., Ҳ.Олимжон майдони,
«Пойтахт» бизнес мажмуи,
ғарбий томон, 2-йўлак, 32-офис.
Тел./факс: 137-72-91, 137-72-92.

5879/1142

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ

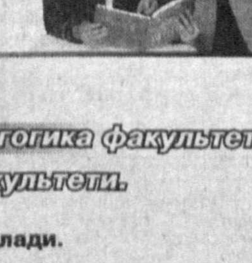

2002/2003 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича бакалавриатга қабул эълон қилади.

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:

- педиатрия факультети;
- тиббий-педагогика факультети;
- олий маълумотли ҳамшира факультети.

Институтда ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Қуйидаги ҳужжатлар 2002 йилнинг 20 июлигача қабул қилинади:

- ректор номига ариза;
- ўрта ва ўрта махсус маълумоти тўғрисидаги ҳужжатларнинг асл нусхаси;
- 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома;
- 3х4 см ҳажмдаги 6 дона фотосурат;
- паспорт ҳамда ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали олиш мумкин: 60-44-04, 60-44-03.
Манзилимиз: 700140, Тошкент шаҳри, Жаҳон Обидова кўчаси, 223-уй.
19, 115, 129-автобусларнинг «ТошПТИ» бекати.

6041/1434

Қабул комиссияси.

Акциядорлик тижорат «Панба банк»ига тегишли бўлган серияси АА №0003001 дан АА №0003220 гача бўлган жами 220 дона ҳисоб-китоб чеклари йўқолганлиги туфайли бекор қилинади.

«Й.ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ БОШ КИЙИМЛАР ФАБРИКАСИ»
ҳиссадорлик жамияти

қуйидагиларни сотади:

- ип газламадан тайёрланган катталар ва болалар ёзги бош кийимлари;
- ишчи кийимлари ва махсус бош кийимлари.

Нархлар — келишилган ҳолда.

Манзилимиз: 700034, Тошкент шаҳри, Қорасарой кўчаси, 324-уй.
Телефонлар: 48-26-50, 48-51-72.

Корхоналар, ташкилотлар ва чет эл компаниялари раҳбарлари диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДАВЛАТ МУЛКИ ҚЎМИТАСИ

қуйидаги акциядорлар жамиятларидан давлат активларини сотиб олиш ҳуқуқига эга бўлиш учун танлов эълон қилади:

- Урганч шаҳридаги «Хоразмтуризм» АЖ — 25%;
- Фарғона шаҳридаги «Фарғонатурист» АЖ — 25%;
- Тошкент шаҳридаги «Саёҳат» отель АЖ — 9,35%;
- Тошкент шаҳридаги «Осиёинтурбизнес» АЖ — 7,46%;
- Тошкент шаҳридаги «Осиёсайёҳтранс» АЖ — 10,24%.

Ушбу акциялар пакети «Тошкент» республика биржа жамғармасида сотилади.

Қўшимча маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 47-уй, «Ўзбектуризм» МК биноси.
Алоқа телефони: 133-07-33, факс: 136-79-48.

5999/1385

АЗИЗ БАКАЛАВРЛАР!

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ-ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ

2002/2003 ўқув йилида қуйидаги мутахассисликлар бўйича магистратурага қабул эълон қилади:

- тармоқлар иқтисодиёти;
- менежмент (соҳалар бўйича);
- маркетинг (соҳалар бўйича);
- автомобиллар;
- йўл ва қурилиш машиналари;
- кўтариш-ташиш машиналари;
- транспортда ташишни ташкил этиш ва бошқариш (транспорт турлари бўйича);
- йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлиги ва уни ташкил этиш;
- автомобиллар ва автомобиль хўжалиги;
- ички ёнув двигателларини синаш ва улардан фойдаланиш;
- химмотология;
- халқаро юк ташиш;
- автомобиллар ва тракторларнинг электр жиҳозлари;
- автомобиль йўллари ва аэродромлар;
- кўприклар ва транспортлар тонеллари.

Ҳужжатлар шу йил 1 июлдан 30 июлгача қадар қабул қилинади.

Сизларни ушбу манзилда кутамиз:
Тошкент шаҳри, Мовароуннаҳр кўчаси, 20-уй, 105-хона,
ТАЙИ қабул комиссияси.

Телефон: 132-13-79.

6015/1421

Қариялар ардоқда

Қир-адирлар бағрида жойлашган Шўрсув шаҳарчаси Ўзбекистон туманининг ўзига хос саноат маркази ҳисобланади. Бу ерда қурилиш, кимё саноатининг бир неча корхоналари мавжуд. Улар орасида «Тоғ-кимё» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти алоҳида ажралиб туради.

«Қарияларни қадрлаш йили» муносабати билан корхонада узоқ йиллар фаолият юритган фахрийлар ҳаёти ўрганиб чиқилди. Ҳозир кексалик гаштини сураётган кимёгарлардан 150 нафари 40 йилдан зиёд меҳнат қилган кишилар экан. Уларнинг турмуш шароитини ўрганиш, ғамхўрлик қилиш, имтиёзлар кўрсатиш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқилди.

Ярим асрлик умрини корхонага бағишлаган Жумабой Кимсанов, Валентина Каширская, Одилжон Валиев, Тамара Новикова, Қосимали Жўраев сингари фахрийларга коммунал тўловларининг тенг ярмини тўлаш юзасидан имтиёз берилиб, сиҳатгоҳларга бепул йўлланмалар билан сийландилар.

Набижон СОБИР, «Халқ сўзи» мухбири.

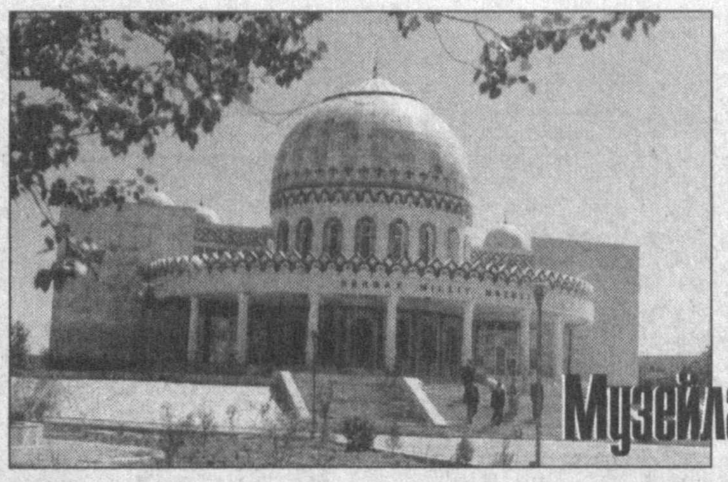

Музейлар – миллат бойлиги

Яқинда Нукус шаҳрида қўлёзмалар, тарихий, санъат-этнографик ўлкашунослик музейи ишга тушди. Қорақалпоқ халқининг бир неча асрлик тарихини ўз ичига мужассам этган ушбу музей Бердақ номи билан атала бошланди. Музейдаги ҳар бир экспонат – қўлёзмаю санъат асарлари, тошбитиклар, бари-бари сизга қорақалпоқ халқининг бой тарихи, ўзига хос урф-одатлари, анъаналаридан ҳикоя қилади.

Музейга филология фанлари доктори, профессор Юнис Фахриддинов раҳбарлик қилмоқда.

– Музейлар мамлакат бойлиги, – дейди профессор. – Негаки у мозий билан бугунни боғлаб турувчи кўприкдир.

СУРАТЛАРДА: музейнинг ташқи кўриниши; музей раҳбари профессор Ю. Фахриддинов музейга ташриф буюрганлар билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Оқибат

Қишлоғимиздаги Асат тоғани (ҳамма уни тоға дейишга одатланиб қолган) ёшлигимдан биламан. Институтда ўқимаган ва бирор мансабга ҳам эришган эмас. Лекин ҳамма ҳурмат қилади. Тоға тўй ёки маърака маросимларидан қолмайди. Ёши бир жойга бориб қолган бўлса ҳам оёқда туриб хизмат қилади: ўтин ёради, сув ташийди, самовар қайнатади, велосипедини миниб қишлоқни хабарлайди.

Яхшилар сафи кўпаяверсин

Эсимда, болалигимизда уни йўл бошида кутиб турардик-да, эргашиб уйигача борардик. У бизлар билан катталардек гаплашарди. Ҳатто қайси фандан қандай баҳо олганимизни, ўқитувчимизнинг нима топшириқ берганигача сўрарди. Хуллас, хушчақчақ, ҳамиша оддий кийиниб юрадиган, нимасидир «сирли» бўлиб кўринадиган у одамнинг ўзига тортадиган меҳригиёси бор эди.

Азиз – қишлоқдаги ўнлаб механизаторлардан бири, ҳозир фермер. Оддий меҳнати билан одамлар қалбини забт эта олган эъзозли инсон сифатида номи тилга олинади. Ҳеч қачон ўзига нисбатан бирон бир ортиқча иззат-икром талаб қилган ёки муваффақиятларидан ғурурланиб кетган эмас. Ҳамиша хатти-ҳаракатига, ишларига танқидий ёндошиш, эл-юрт манфаатини кўзлаб яшаш фаолиятининг асосий мезони. Бу фазилатлар эса уни эл назарига туширган.

Ҳаёт бамисоли тиниқ кўзгу. У ҳар бир инсоннинг яхши фазилатларини ҳам, ёмон хислатларини ҳам ўзида намоён қилади-қўяди. Албатта, яхши инсон номига сазовор бўлиш ва уни ҳамиша пок сақлаш жуда мушкул иш. Бир донишманднинг таъбирича, янги туғилган чақалоқ – инсонликка номзод холос. Келгусида унинг инсон бўлиб етишиш-етишмаслиги кўп нарсаларга боғлиқ.

Инглиз файласуфи Р. Бэкон ёзади: «Ҳар бир инсоннинг табиатида ё турли гуллар, ёки бегона ўтлар униб чиқади. Инсон ўз табиатидаги ана шу турли гулларни парваришлаб, ёввойи ўтларни юлиб ташламоғи лозим».

«Қовун-қовундан ранг олади», – дейди халқимиз. Ўзидаги гуллардан беҳисоб ҳид тарқатишга уринаётган одамлар доим бор бўлсин. Улардан ранг олувчилар тобора кўпайиб бораверсин. Ҳар биримиз эса ана шу яхшиларни авайлаб асрашимиз, қадрига етиб, эъзозлашимиз зарур. Ана шунда яхшилар сафи кўпаяверади.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Сўраган экансиз...

Ўткир диарея

ундан эҳтиёт бўлган яхши

Нима сабабдан юқумли ошқозон-ичак хасталиклари асосан ёз ойлари кўп тарқалади?

Саодат ҲОШИМОВА, уй бекаси. Самарқанд вилояти.

Ёз – айни пишиқчилик даври. Шу билан бирга турли хил юқумли ошқозон-ичак касалликлари – ўткир диарея кўплаб қайд этиладиган палла ҳамдир. Бу хасталикларни микроблар келтириб чиқаради. Улар соғлом киши организмига ифлосланган сув, озиқ-овқат маҳсулотлари орқали ўтади. Умумий овқатланиш, савдо корхоналари, маданий дам олиш уйлари, оромгоҳлар, чорвачилик фермалари каби муассасаларнинг очиқ сув ҳавзаларига яқин жойда қурилиши ва унда кўпинча санитария-гигиена қоидаларининг бузилиши аҳоли истеъмол қилиши мумкин бўлган сувларнинг ифлосланишига олиб келмоқда.

Ўткир диареяга ичбуруғ, салмонеллёз, ичтерлама, паратифлар, вабо ва бошқа хавфли хасталиклар киради.

Улар бутун йил давомида қайд қилиниши мумкин. Лекин баҳор-ёзда унинг юқишини таъминловчи омилларнинг кўпайиши хасталикнинг кенг тарқалишига сабаб бўлади. Чунки кунлар исиган пайтда киши чанқоқликни қондириш учун турли хил ичимликлар ичади, сув ҳавзаларида чўмилади. Чўмилиш даврида эса оғиз орқали организмга албатта сув киради. Шунингдек, ёз даврида республикамиз аҳолисининг кундалик турмушида турли хил сабзавот, ҳўл мевалар, ош-кўклари истеъмол қилиш кўпаяди. Улар касаллик чақирувчи микроблар билан ифлосланган бўлса, соғлом кишиларнинг юқумли касалликлар билан касалланиш хавфини кучайтиради. Бундан ташқари, ҳаво ҳарорати юқори бўлиши сут ва гўшт маҳсулотларида касаллик чақирувчи микроблар сақланибгина қолмай, балки кўпайиши учун энг яхши шароит яратади.

Ёз ойларида ҳавонинг исиб кетиши айрим кишиларни лоҳас қилади, касаллик чақирувчи микробларга қарши курашиш қобилиятини камайтиради. Ташналикни қондириш учун кўп истеъмол қилинган суюқлик ошқозон ширасининг суюлишига ва унинг микробларни тўсиб қолиш хусусиятининг пасайишига олиб келади.

Ўткир диареяда бемор умумий аҳволининг оғирлашиши, тана ҳароратининг кўтарилиши, кўнгил айнаш, ич кетиш билан бошланади. Хасталикнинг оғир ёки енгил кечиши беморнинг ёшига ҳам боғлиқ. Бундай беморларга керакли ёрдамни кўрсатиш мақсадида барча тиббиёт муассасаларида махсус даволаш марказлари ташкил этилган. У ерда «Глюкосалан» ва бошқа махсус эритмалар берилади.

Уй шароитида даволаш, тартибсиз антибиотик ва турли дориларни ичириш бемор аҳволининг оғирлашишига олиб келиши мумкин.

Ўткир диарея касалликларининг олдини олиш учун аввало организмга касаллик қўзғатувчи микробларнинг тушмаслигига ҳаракат қилиш лозим.

Х.ЛАТИПОВ, тиббиёт фанлари номзоди.

Ҳурматли хонимлар ва жанoблар!

«ЎЗБЕКИСТОН» ДАМ ОЛИШ-СОҒЛОМЛАШТИРИШ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ

сизларни **Кисловодск ва Ялта** шаҳарларида жойлашган «Ўзбекистон» дам олиш-соғломлаштириш сиҳатгоҳларида табиат қўйнида ҳордиқ чиқариб, соғлиғингизни тиклаб олишни таклиф қилади.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари учун ёз ва куз мавсумларида НАРХЛАР АРЗОНЛАШТИРИЛГАН.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, С.Азимов кўчаси, 65-уй. Тел.: 133-55-18, 132-67-13, 133-64-92.

6047/1478

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ

МАННОН УЙҒУР НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ САНЪАТ ИНСТИТУТИ

2002-2003 ўқув йили учун бакалавриатнинг қуйидаги йўналишлари (санъат турлари) бўйича қабул эълон қилади:

Йўналишлар (санъат турлари бўйича)	Кундузги таълим шакли		Сиртқи таълим шакли (контракт асосида)	
	Рус гуруҳи	Ўзбек гуруҳи	Рус гуруҳи	Ўзбек гуруҳи
Санъатшунослик йўналиши				
Театршунослик	✓	✓		
Санъатшунослик журналистикаси	✓	✓		
Актёрлик санъати йўналиши				
Драматик театр ва кино актёрлик санъати	✓	✓		✓
Мусиқий театр актёрлиги санъати		✓		
Қўғирчоқ театри актёрлик санъати		✓		✓
Эстрада актёрлиги санъати	✓	✓		
Режиссёрлик йўналиши				
Драма режиссёрлиги	✓	✓		
Телевидение ва радио режиссёрлиги	✓	✓	✓	✓
Қўғирчоқ театри режиссёрлиги		✓		
Мусиқий театр режиссёрлиги		✓		
Техноген санъат йўналиши				
Кино телевидение, радио ва театр томошалари овоз режиссёрлиги	✓	✓	✓	✓
Кинотелеоператорлик	✓	✓	✓	✓

Кириш имтиҳонлари:

- *ихтисосликдан ижодий имтиҳон (кўп балли баҳолаш тизими асосида);*
- *она тили, адабиёт ва тарих (тест синовлари).*

Кундузги ва сиртқи бўлимларга аризалар 2002 йилнинг 20 июнидан 20 июлигача қабул қилинади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Юнус Ражабий кўчаси, 77-уй, метронинг «Космонавтлар» бекати.

Телефонлар: 56-29-88, 56-29-86.

6040/1431

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ

2002/2003 ўқув йили учун

кундузги бўлим бакалавриатининг қуйидаги йўналишлари:

- халқаро журналистика;
- инглиз филологияси;
- роман филологияси (француз ва испан тиллари);
- герман филологияси (немис тили);
- славян филологияси (рус тили);
- тиллар бўйича иккинчи мутахассислик.

Магистратуранинг:

- инглиз филологияси;
- роман филологияси (француз ва испан тиллари);
- герман филологияси (немис тили);
- славян филологияси (рус тили);
- референт-таржимон

мутахассисликлари бўйича қабул эълон қилади.

Абитуриентларнинг ҳужжатлари қабул комиссиялари томонидан 2002 йилнинг 20 июлига қадар қабул қилинади.
Манзилимиз:
Тошкент шаҳри, А.Икромов тумани, академик Решетов кўчаси, 4-уй *(аввалги Республика рус тили ва адабиёти институти).* «Пахтакор» метросидан 35-автобус, «Чилонзор» метросидан 20-автобус, 37-маршрут такси қатнайди.
Телефонлар: **75-82-21, 75-89-51.**

Университет қабул ҳайъатига топшириладиган ҳужжатлар қуйидагилардан иборат:

- ✓ *университет ректори номига ариза;*
- ✓ *ўрта маълумоти ҳақида етуклик аттестати ёки дипломнинг асл нусхаси;*
- ✓ *3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат;*
- ✓ *086/У шаклдаги тиббий маълумотнома;*
- ✓ *паспорт ва ҳарбий хизматга тегишли ҳужжат шахсан кўрсатилади.*

Тест синовлари кундузги бўлимда 1 август куни ўтказилади.

Талабаликка танлов асосида қабул қилиш абитуриентнинг тест синовларида тўпланган балларига асосан ҳал қилинади.

Халқаро журналистика ва испан тили йўналишларида тест натижаларидан ташқари ижодий имтиҳонда олинган баллар ҳам ҳисобга олинади.

Ўзбекистон Республикаси олий ўқув юртларининг I-курсларига 2002/2003 ўқув йилида талабаларни қабул қилиш тартиб ва қоидалари тўғрисидаги низом асосида амалга оширилади.

ОМАД СИЗГА ЁР БЎЛСИН!

6055/1480

AMERICAN BAR ASSOCIATION
CENTRAL AND EAST EUROPEAN LAW INITIATIVE

JOB ANNOUNCEMENT

American Bar Association's Central and East European Law Initiative **ABA/CEELI** is seeking an **Institution Building Advisor** to support Rule of Law programs and organizations in Uzbekistan. Experience and/or education in various NGO/association development, training, project management and/or fundraising required. Work experience (paid or volunteer) with an NGO or association preferred. Must speak fluent Uzbek, Russian and English, be well-organized, able to work independently and available to travel.

Send resume and cover letter by e-mail to indira@abaceeli.uz by July 24, 2002 for consideration.

6058/1505

САВОЛ БИЗДАН...

Қадимги анъаналар ва замонавий тараққиётни моҳирона уйғунлаштирган халқлардан бири, Ўзбекистоннинг яқин ҳамкори бўлган мамлакат қайси?

136-35-60

Ўтган сонда берилган саволнинг жавоби:

400 километрлик магистраль 1972 йилда ишга туширилган.

UZDUNROBITA cellular

«Ўздунробита» ҚК

абонентлари диққатига!

Самарқанд шаҳрида GSM русумидаги янги тармоқ қурилиши ишлари олиб борилиши муносабати билан айрим туманларда алоқа сифати вақтинчалик ёмон бўлиши мумкин. Бизни тушунишингизга ишонамиз ва келтирилаётган ноқулайликлар учун узримизни билдирамиз.

«Ўздунробита» ҚК.

6058/1433

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси девоннинг масъул ходими Бахтиёр Абдураҳмоновга отаси
АБДУШЕРОЗ бобонинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Низомий номидаги ТДПУ ректорати ва жамоат ташкилотлари университетнинг Иқтисод назарияси кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди
Убайдулла ПОЗИЛХОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзавтойўл» ДАКнинг Европа-Осиё трансконтинентал автомагистрали консорциуми Сирдарё вилояти автомобиль йўлларини лойиҳалаш экспедицияси бошлиғи
Адҳам ТОЖИБОЕВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 677. 28078 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид ТОҒАЕВ ва Зокир БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t -Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — О. Ражабов.
Навбатчи — С. Донийоров.
Мусаҳҳиҳ — О. Абдуазимов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди — 21.50. 1 2 3 4 5 6